

Berlin-Bayerisches Viertel – Wystawa Przestroga i Pamięć

Historia

Do 1933 r. okolice pl. Bawarskiego [Bayerischer Platz] w dzielnicy Schöneberg zamieszkiwało wielu głęboko zasymilowanych w niemieckim mieszczańskim społeczeństwie Żydów szacownych profesji – lekarzy, adwokatów lub przedsiębiorców. Poza tym mieszkało tu też wyjątkowo wielu żydowskich poetów, pisarzy i uczonych. Zapoczątkowane w 1933 r. prześladowania stanowiły dla nich szczególnie wielki szok. W ciągu następnych lat większość z 16 tys. Żydów, mieszkających wówczas w okolicy pl. Bawarskiego, opuściło Niemcy. 18 października 1941 r. **6 tys.** z tych, którzy pozostali w kraju – deportowano, a następnie zamordowano.

Wskazówka: Na Haberlandstraße 5, w pobliżu pl. Bawarskiego, od 1918 r. aż do swej emigracji w 1933 r. mieszkał Albert Einstein. Na domu znajduje się tablica poświęcona jego pamięci. W tej dzielnicy mieszkały również poetki Gertrud Kolmar [z d. Chodziesner] i Else Lasker-Schüler.

Christoph Kreutzmüller

Pamięć

W 1993 r. z inicjatywy dzielnicowego Wydziału Kultury została otwarta wystawa, składająca się z 80 tablic umieszczonych w licznych punktach w okolicy placu, często na ulicznych latarniach. Chodząc ulicami, dzięki konkretnym przykładom odnoszącym się do najbliższego otoczenia, można wyczuć się w sytuację Żydów: pogłębiającą się izolację, ograniczanie praw i deportację, np. przed jednym z placów zabaw widnieje rozporządzenie z 1938 r., zakazujące wspólnej zabawy żydowskim i nieżydowskim dzieciom. Przy wejściu do jednej ze stacji metra wywieszona została informacja, od kiedy Żydom nie wolno było korzystać z kolejki miejskiej. Tablice informacyjne na pl. Bawarskim, przed dzielnicowym ratuszem i na Münchener Straße dostarczają dodatkowych informacji.

Christoph Kreutzmüller

Informacje praktyczne

Berlin-Bayerisches Viertel – Wystawa Przestroga i Pamięć

Orowadzanie: Kunstamt Schöneberg.

Berlin-Bayerisches Viertel

tel. +49 30 7876 30 32

<http://www.laufend-erinnern.de>